

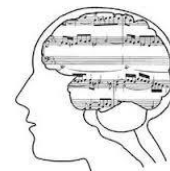
La Badinerie

SBDMV Mūzikas vēstures un teorijas nodaļas informatīvā avīze www.sbdmv.lv OKTOBRIS NOVEMBRIS 2016

Norisinājās Reģonālais konkurss mūzikas literatūrā un solfedžo "Andrejam Jurjānam 160" ♦ 4 lpp.

Mūsējais ieņem vietu valsts teorētiku konkursā ♦ 9 lpp.

Dzimst jauni muzikologi: La Badinerie jaunā redaktore Santa Strautmale

19. GARĪGAS MŪZIKAS FESTIVĀLS

Valsts Akadēmiskā kora „Latvija” izauklētājs Garīgās mūzikas festivāls ir viens no gada redzamākajiem muzikālajiem notikumiem Latvijā. Festivāla ietvaros 2016. gada 8.septembrī es apmeklēju Pētera Vaska Autorkoncertu.

Pēteris Vasks savu vārdu mūzikas kartē ierakstījis kā pasaulē atzītākais latviešu komponists. Prezentēja P.Vaska skaņdarbus Valsts Akadēmiskais koris „Latvija”, Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris, ērģeliece Kristīne Adamaite un diriģents Māris Sirmāis.

Mūsu sēdvietu dēļ es nevarēju redzēt kora un orķestra darbību, bet gan varēju klausīties. No sākuma skanēja „Mūsu Tēvs” – tā ir lūgšana no Mateja evaņģēlija 6. nodaļas.

Tad skanēja Missa korim un orķestrim. Komponēta 60. gadu atcerei kopš latviešu tautai traģiskās 1941. gada 14. Jūnija nakts, kad uz Sibīriju izsūtīja vairāk nekā 15000 Latvijas iedzīvotāju. Rūgtums no pārdzīvotajiem notikumiem nodevās arī klausītājiem.

Pēc mesas noklausīšanas bija grūti uztvert nākamās skaņdarbus *Canto di forza* (Spēka dziesma) un *Mein Herr und mein Gott* (Mans Kungs un mans Dievs). *Canto di forza* rakstīts 12

čellisti. To pirmatskaņotāji bija Berlīnes filharmoniju čellisti, bet šoreiz to atskaņoja talantīga ērģeliece Kristīne Adamaite. Jaundarbā *Mein Herr und mein Gott* pamatā ir šveiciešu

ģarīdznieka un mistiķa Brāļa Kļausa lūgšana.

Bet visiespaidošākais skaņdarbs bija *Credo*. *Credo*, tukoņas no latīņu valodas kā ticības apliecinājums. Es

atceros, kā manas domas pameta prāta akmeņainas ielas un deva fantāzijai brīvo lidojumu, tomēr *f* un *p* kontrasti it kā turēja ietvaros.

Un pēdējais dzirdētais skaņdarbs – Gloria (Gods). Tas bija otrās redakcijas

pirmatskaņojums. Glorija arī ļoti iepatikās klausītājiem ar skaņu spilgtumu un enerģētiku.

Koncerts izskanējis – ļaudis aplaudēja. Zālē nebija neviena vienaldzīga cilvēka, jo mūzika un Doma

baznīcas atmosfēra bija ļoti brīnišķīga. Es biju laimīga apmeklēt šo koncertu un ceru, ka Garīgās Mūzikas festivālu tradīcija turpināsies tālāk.

MARISS JANSONS UN RAIMONDS PAULS MUZICĒ KOPĀ

Šogad 15.septembrī Lielajā Ģildē notika „LNSO-90. Mariss Jansons un Raimonds Pauls” koncerta ģenerālmēģinājums.

Mēģinājumā piedalījās gan simfoniskais orķestris, gan jauktais koris Marisa Jansona vādībā. Mariss Jansons – latviešu diriģents un pedagogs. Viņa darbu nevar nepamanīt: orķestra spēle atšķiras ar skanējuma

spilgtumu, komponista ieceres sapratnes dziļumu un precīzu sekošanu niansēm.

Jansona repertuārs ir ļoti plašs, tomēr tā pamatā ir XIX

un XX gadsimta sākuma komponistu sacerējumi – Berlioza, Mālera, Sibēliusa, Raĥmaņinova. Arī šoreiz mēģinājumā pirmajā daļā skanēja H. Berlioza „Fantastiskā simfonija”.

Man palika atmiņā orķestra mijiedarbība. To varēja redzēt, kad Maris Jansons izteica aizrādījumus, nezaudējot humora izjūtu. Manuprāt, orķestris bija līdzīgs asinsrites sistēmai. Stīgu instrumenti – vēnas, pūšamie un sitamie – artērijas, diriģens – pulsts, bet par sirdi es uzskatu Raimonu Paulu.

Pēc neliela pārtraukuma uz skatuves uznāca jauktais koris un Raimonds Pauls. Raimonds Pauls – latviešu komponists, diriģents un pianists, arī šoreiz viņš būra pie klavierēm. Kad sāka dziedāt koris skaņas krāšņuma dēļ skatītāji zālē atkal pamodās. Bez diriģenta mājiena koris nevarēja ne ieelpot, ne izelpot. Tik dziļi viņš tika gremdēts darbā. Nedrīkst neatzīmēt Raimonda Paula virtuozo spēli! Viņu rokas it kā lidoja virs klaviatūras un dažreiz pat likas, ka viņš nepieskaras pie tas.

Gribētos izteikt pateicību organizatoriem par tādu brīnišķīgo iespēju apmeklēt šo koncertu un redzēt, kā īsti darbojas profesionāli. Koncerta apmeklēšana deva man un citiem audzēkņiem skaidrību un pārskatāmu piemēru, kā var srādāt profesijā, kuru mēs izvēlāmies.

LABDARĪBAS KONCERTI BĒRNIEM

Šogad 18.oktobrī Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolas audzēkņi apmeklēja bērnu sociālu aprūpes centru „Kalkūne” ar nelielu koncerta programmu. Tajā tika iekļauti ne tikai audzēkņu priekšnesumi, bet arī stāsti par muzikālajiem instrumentiem.

Koncerts tika organizēts nelielā zālē, kur stāvēja vienuļas klavieres. Studenti ātri noskaņojās un sākas koncerts. Pieteicējs gribēja pievērst bērnu uzmanību pie tā, ka mūzika ir burvība, stāstot par ģitāru, akordeonu, čellu un citiem instrumentiem. Arī koncertā piedalījās mūsu vokālisti, kuri atstāja ļoti labu iespaidu. Gribētos pateikt paldies

koncertmeistaram – skolotājai Inārai Zdanovskai, kura palīdzēja mūziķiem koncerta laikā. Nedrīkst nepateikt par publiku - pateicīgāku klausītāju es vel neredzēju! Visi bija ieinteresēti un droši atbildēja uz jautājumiem. Manuprāt, visgrūtāk koncerta laikā bija skatīties uz slimiem bērniem un nerādīt savas īstas emocijas, jo tie negaidīja no mums

žēlumu. Koncerta beigās skanēja aplausi un gandrīz katrs bērns, pametot zāli izteica pateicību.

Man ļoti patika šis koncerts, tāpēc ka jūtas, ka tu izdarīji labu darbu nav salīdzināmas. Manuprāt, šis koncerts kļūva nozīmīgiem ne tikai sociālajiem aprūpes centra bērniem, bet arī

studentiem. Tā bija laba pieredze un, man liekas, iemesls aizdomāties...

Jaunās muzikoloģes Anastasijas Jevstignejevas vārdi

RĪGAS IELAS SVĒTKI 2016

Tas bija pavisam citāds noskaņojums Rīgas ielā gaiss virmoja kā taureņu bars. Sestdienas vakarā svētku organizatori piedāvāja iedziļināties pilsētas vēsturē un izjust arī dzīvi noskaņu, kas lika vairākus palūkoties uz pilsētu no neierasta skatupunkta.

Triju stundu garumā Rīgas ielā plosījās daudzveidīga dzīve: skanēja mūzikas, darbojās teatrālie pulciņi, dažādas radošas darbnīcas un performances.

Jau trešo gadu vislielāko iespaidu atstāj dzīvās statujas tās ir populāras gan pieaugušo, gan bērnu lokā. Dzīvās statujas ietver sevī interaktīvu

mākslinieku šovu. Tie ir aktieri, vingrotāji un dejotāji, parasti tiek izveidoti pazīstami personāži daugavpīliešus priecēja "zelta skursteņslauķis" u.c.

Romantisku noskaņojumu veidoja teatrālās studijas mākslinieki, kuri atgādināja ielas krāsainas dvēselītes un baltus nevainīgus eņģeļišus vijoles pavadījumā.

Svētku dalībniekiem bija arī mūziķi - Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolas audzēkņi un pedagoģi, kuri priecēja pilsētas iedzīvotājus ar savu meistarību. Skanēja dažādu stilu mūzika no klasiskas līdz

populārām dziesmām, kurus zina ikkatrs cilvēks. Man imponē, ka mūsu skola izcēlās ar instrumentu dažādību un interesantiem izpildījuma sastāviem – flautas trio, klavieres ar kontrabasu, klavieru duets. Fascinējošu iespaidu man atstāja veco fotogrāfiju kolāžas, kas tika parādītas fonā. Ne pirmo reizi esmu pārliecinājies, kad Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskola skolas pārstāvji uzstājas neformālos pasākumos tās ir augstā un profesionālā līmenī.

Rīgas ielas svētki ir vienreizējs pasākums, kurš liek aizmirst par saspringumu un dod brīnišķīgu noskaņojumu pavadīt turpmāko vakaru.

2016. GADS – PĒTERA VASKA GADS

GAISMAS EŅĢEĻI

Iztēlē laisties uz neapdzīvotu salu. . . uz savu salu, par kuru neviens īsti nezina nekā. Caur sāpēm vest pie atvieglojuma, it kā piešķirot dzīvei spārnus. Izmeklēt vienu vienīgo Pētera Vaska skaņdarbu, ko līdzī sev var paņemt vienā laika telpā, ir neiespējami - tik daudz opusu ir sacerējis Pēteris Vasks.

"Sastrēgumstunda" - asa, trokšņiem bagāta, gaužām depresīva, bet, ak vai, cik pievilcīga, bagāta ir orķestra krāsa! Pirmo takšu vilinošā *pianissimo* patīkami sapurināta, brīžiem varbūt pat dzeloša "Grāmata" čellam. Vai varbūt avangards! Stingrā Valentīna Utkina klases vadībā sacerēts "Mazs koncerts balsīm, diriģentam un komponistam".

Izvēlēties vienu skaņdarbu, kas pāri visiem, uzdrīkstēšos gan. Man tā ir "Musica dolorosa" - dziļa, klusa, godīga, bez kuras ne tikai savu, bet arī vispār pasauli iztēloties nevaru. Pētera Vaska mūzika manī vienmēr raisa līdz pārdzīvojumam, kuru bieži vien ir grūti izskaidrot: it kā viss ir tik vienkārši un pazīstami, nesamocīti un nesamāksloti, bet tas viss ir, protams, nosacīti. Dzīvajā izpildījumā "Musica dolorosa" jebkādā koncertzālē, jebkādā interpretācijā un pat jebkādas programmas kārtībā uz mani atstāj sāpju, zaudējuma un labsirdības sajūtu. Bēdas, kuru jūt ikviens, atlaižot savus mīļos, bet tieši mīlestības saikne ir nemirstīga. Sajust tuva cilvēka klātbūtni sagādā tik daudz nemiera, bet mūzikā tas ir tik neapgrūtināti un brīvi. Jūtos pagalam neveikli, bet man tas jāatzīst.

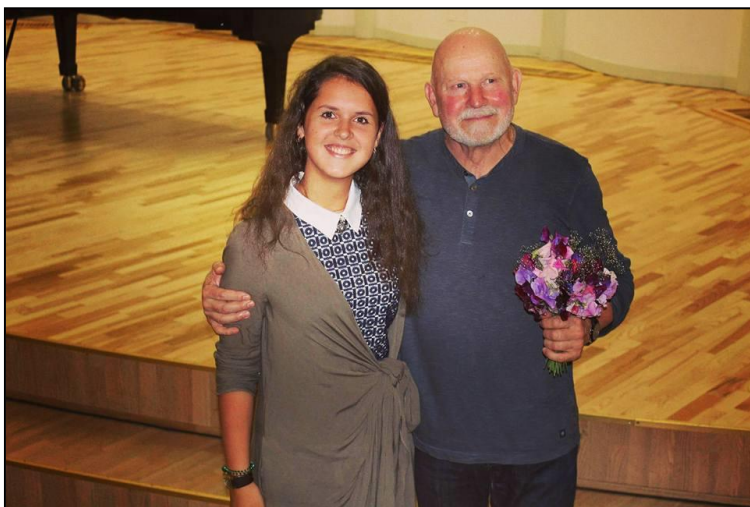
Atmiņas ainu atšķetinot, pirmā iepazīšanās ar Pēteri Vasku man bija jauno komponistu festivālā Rīgā. Pagriezusi galvu, ieraugu tumši sarkanu kreklu. Pa durvīm ienāk stalts vīrietis, kurš apžilbina ar savu gaišo un pozitīvo enerģiju. Pēc dažiem mēnešiem Siguldas meistarkursos notika brīnišķīga saruna ar jubilaru. Tā Pēteris Vasks kļuva man par vienu no tuvākajiem komponistiem, kura mūziku klausos ar patiesāko interesi un lielāko piesaisti.

Skaņdarbs "Musica dolorosa", kas iekļauts Latvijas kultūras kanonā, ir lielu sāpju un lielas mīlestības mūzika, to 1983. gadā Pēteris Vasks komponējis māsas Martas piemiņai. Skaņdarbā krustojas trīs līnijas, trīs ticības: pastāvīgais, nezūdošais, mūžīgais. Pētera Vaska mūzikai it kā tiecas pēc debesīm, pēc izraušanās, pēc jau zināmā. Vislielākais dramatisms skaņdarba vidū izraisa aleatorisku kulmināciju, kurā gaismas eņģeļi parāda ceļu debesīs, lai uz nelielu brīdi var atrasties kopā tuvajiem un mīļajiem.

Tāpat kā visas nedzīstošās brūces, arī sāpes šajā pasaulē ir lielas mīlestības dēļ. Mīlestība spēj apvīt ar maigiem glāstiem un sajūtām, tā spēj mainīt jebkuru. Pēteris Vaska mūzika atspoguļo svarīgākos jautājumus par dzīvi un nāvi, naidu un piedošanu, harmoniju un disonāniju haosu - tas ir ceļš pie atvieglojuma.

Domāju, daudzi piekritīs, ka Pēteris Vasks apveltīts ar gluži dabiskām, iedzimtām komponista dotībām, kuru dēļ viņš uzskatāms par unikālu gan Latvijā, gan ārpus tās. Būtībā Pēteris Vasks sasniedzis visus nozīmīgākos mērķus, pēc kādiem vien komponists var tikt - prasmi vienlīdzīgi kvalitatīvi un spoži izpausties mūzikā, popularitāti klausītāju vidū, ikkatram dodot daļiņu no sevis.

Noslēdzot šo īsu uzmetumu, apzinos - vēl būtu jārunā par simt lietām: par Vasku kā kontrabasistu, un viņa skaņdarbiem šim instrumentam. Par Vasku kā modernistu, neapšaubāmi vienu no pirmajiem Latvijā. Par Vasku kā rudens kamermūzikas festivāla patronu un Vaska fonda dibinātāju, kas kalpo kā platforma jaunradei un vērtību saglabāšanai. To visu vienkopus neizsmelt. Bet "Musica dolorosa" vienmēr skan man dvēselē, aizmirstot par apkārtējo, pasauli var iegriezties sevī un būt līdzās debesīm.

**PAR ŠO ESEJU ANASTASIJA JEVSTINGŅEJEVA TEORĒTISKO PRIEKŠMETU KONKURSĀ
JŪRMALĀ SAŅĒMA ATZINĪBAS RAKSTU!**

*Pūšamo instrumentu nodaļā muzikoloģijas cienītāji ir sastopami!***Ieva Vizma Romanovska (3. Kurss)**

Saulainajā, taču diezgan dzestrajā 14. oktobra pēcpusdienā Staņislava Broka Daugavpils Mūzikas vidusskolā norisinājās Latvijas mūzikas vidusskolu jauno pianistu festivāls "Rotko vīzijas skaņās". Tajā piedalījās gandrīz visas Latvijas mūzikas vidusskolas.

Koncerts, protams, tika veltīts Marka Rotko gleznām, kuras mēs, klausītāji un skatītāji, varējām izjust ar dažādām maņām. Kamēr pianists spēlēja, uz sienas ar projektoru tika attēlotas dažādas Rotko gleznas.

Tika izpildīti dažāda rakstura un stila skaņdarbi, kas, protams, saskanēja ar gleznas "raksturu". Koncerta ievadā mūsu skolas direktors Aivars Broks pateica ļoti interesantu faktu, kādēļ šis izcilais gleznotājs, Daugavpilī dzimušais

Marks Rotko, gleznoja tieši šādā stilā. Viņš gleznojis toņus rūpīgi vairākās kārtās vienu virs otra, lai tas, kurš aplūko gleznu, burtiski sajustu gleznas izstaroto aukstumu, siltumu, bailes, prieku vai ko citu.

Un, starp citu, viņam tas izdevās, jo, manuprāt, ne tikai es sajutu to, ko gleznas gribēja mums "pateikt".

Mani aizkustināja mūsu skolas II audzēknes Anastasijas Jevstignejevas izpildītais skaņdarbs- Džordža Geršvina "Prelūdijs" no cikla "3 prelūdijas". Viņai fonā bija glezna spilgtās krāsās.

Manuprāt, koncerts bija izdevies. Man ļoti patika. Tas bija izzinošs un interesants, mazliet atšķirīgāks no citiem koncertiem.

Lai labi skan klavieres arī turpmāk!

IZ STARPTAUTISKAJIEM LATVIEŠU JAUNO MŪZIĶU MEISTARKURSIEM SIGULDĀ. SARUNA AR PĒTERI VASKU.

Renāts Cvečkovskis: Kas ir Jūsu iedvesmas avots?

Pēteris Vasks: Iedvesmas avotu ir ļoti daudz. Man vienmēr visvairāk ir iedvesmojusi daba. Visur kuru es bijis pasaulē

vienmēr man ir daudz interesantāk redzēt Dieva pasauli – kalnus, zemes, ūdeņus. Mani arī iedvesmo Latvijas daba, meži, un viss kas mums ir, tāpēc manā mūzikā ir ļoti daudz ņemts no dabas, un es vienmēr esmu jūsmojis, apbrīnojis, mīlējis, un to var atrast arī manos skaņdarbos (tās atskaņas no tā lielā Dieva brīnuma, ko mēs saucam par pasauli).

Protams, runa iet par cilvēka nesabojātu dabu. Izejot no tā man ir sāpe, par cilvēka pārdarījumu dabai, un cik bieži mēs pret viņu izturamies bezkaunīgi.

RC: Vai Jums ir īpaši apstākļi iedvesmas nākšanai?

PV: Man īpašu apstākļu nav, bet man vajag klusumu, manu istabu, instrumentu, un tad es komponēju. Profesionāls komponists, ir pilna laika darbs, un tād ir jākomponē katru dienu, citreiz tev sokas labāk, citreiz nē, bet tev vajag klusumu, vēlams – dabas klātbūtne, jo es nevarētu iedomāties sevi komponējot kādā pilsētā, augstā debesskrāpī, kādā 50 stāvā, bet man vajag sajust tās dzīvās dabas sajūtu. Vasarā es strādāju savā vasaras mājā, bet ziemā, protams savā dzīvoklī Pārdaugavā, bet braucot apkārt pasaulē es vienmēr ņemu līdzīgu nošu lapas, un zīmuļus, lai turpinātu savu darbu.

RC: Cik Jūs atvēlat sev laika ikdienas darbam?

PV: Man ir daudz brīvā laika, tāpēc es varu strādāt neierobežoti, bet vienu reizi nedēļā es apmekleju Dārziņskolu, kur satiekos ar jaunajiem komponistiem. Es esmu iesācis koncentrēties tikai radošajam darbam. Es labprāt klausos citu

komponistu mūziku, bet vispirms, man tomēr, katru dienu ir jāstrādā.

RC: Kā Jūs jūtaties, kā viens no, patlaban, izpildītākajiem komponistiem pasaulē, vai tas iedvesmo komponēt arvien jaunus opusus?

PV: Es esmu laimīgs, ka dzīvoju mūzikā, tā ir mana dzīves svarīgākā sastāvdaļa, un tā ir mana profesija. Protams, es esmu priecīgs, ja mana mūzika ir vajadzīga, un viņu atskaņo. Es mēģinu skaņdarbos izklāstīt to galveno domu kuru vēlos pavēstīt savam klausītājam. Es nerakstu mūziku nākotnei, mūžībai, bet es rakstu mūziku šim brīdim.

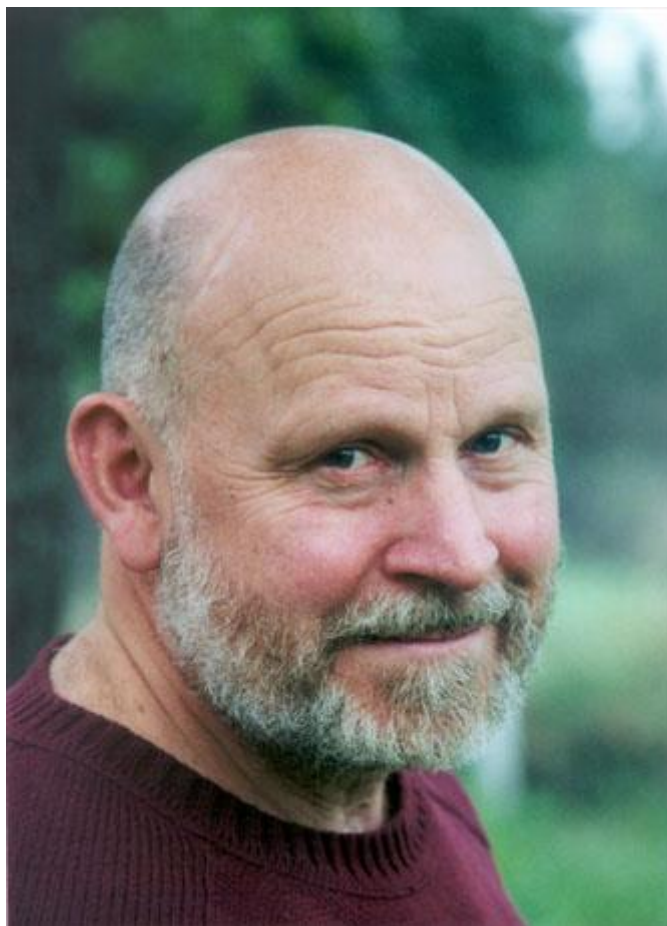
RC: Kādu mūziku Jūs uzskatāt par svarīgu, mūsdienu sarežģītajā pasaulē?

PV: Ir svarīga tāda mūzika, kas mūsdienu cilvēkam palīdzētu nepazust, neapmaldīties šajā pasaulē. Mūzika rāda ceļu, lai neapmaldītos, lai mūzika palīdzētu šajā sarežģītajā un grūtajā laikā dot kādu stabilitāti.

RC: Vai, Jūsprāt, māksliniekam ir jābūt misijas sajūtai?

PV: Jā, man tā liekas. Protams, rakstot katru noti nedomāju par misiju, bet ja es esmu šobrīd, un šeit Latvijā, un būdams Latviešu komponists, tad tas ir mans uzdevums, un es to godprātīgi pildīšu līdz savam pēdējam elpas vilcienam stāstot cik cilvēks var būt stiprs, skaists, un cik pasaule ir skaista, un dot cilvēkam cerību, mīlestību, tas kas ir Bībelē rakstīts – Ticība, Cerība, Mīlestība. Var būt tā...

RC: Paldies, Jums par interviju. Man bija patīess prieks ar Jums iepazīties un parunāties.

Redaktori – Anastasija Jevstignejeva, Renāts Cvečkovskis, Santa Strautmale
Foto – Anastasija Jevstignejeva
Noformējums – Renāts Cvečkovskis

Izdevējs – Staņislava Broka Daugavpils
Mūzikas vidusskola
Daugavpils, Kandavas iela 2a, LV - 5401

Savus rakstus var sūtīt līdz mēneša 15.
datumam uz e – pastu:
la.badinerie@inbox.lv